

SADRŽINA ZAHTEVA ZA ODLUČIVANJE O POTREBI PROCENE UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

1. Podaci o nosiocu projekta

Naziv, odnosno ime; sedište, odnosno adresa; PIB i MB; kontakt e-mail.

Kontrola letenja Srbije i Crne Gore

SMATSA doo Beograd

Trg Nikole Pašića 10, Beograd

PIB 103170161; MB 1752407; daniel.gavrilovic@smatsa.rs

2. Karakteristike projekta

(a) veličina projekta;

Predmetni projekat se izvodi na aerodromu Nikola Tesla Beograd. Planira se izgradnja antenskog stuba, postavljanje kontejera za smeštaj opreme i uređaja SMR (Surface Movement Radar) radarskog sistema. MLAT predajnici se instaliraju na već postojećim emisionim lokacijama (novi toranj AKL Beograd, antenski stub SMATSA Tx centra i antenski stub GP12R).

(b) moguće kumuliranje sa efektima drugih projekata;

U okolini budućih i postojećih emisionih lokacija nalaze se i drugi izvori EM zračenja (bazne stanice - BS mobilnih operatora), ali zbog pozicija antena, tehnologija i načina rada BS zanemarljivo je kumuliranje sa efektima tih drugih projekata.

(v) korišćenje prirodnih resursa i energije;

Za rad radio stanica koristi se isključivo električna energija. Priključenje na elektro mrežu, preko postojećeg razvodnog ormara, biće izvedeno u skladu sa uslovima nadležne elektrodistribucije.

(g) stvaranje otpada;

Radom radio stanica se ne stvara otpad. Prilikom instalacije i održavanja radio stanica nastaje zanemarljiva količina otpada, koja će biti zbrinuta u skladu sa zakonom o upravljanju otpadom.

(d) zagađivanje i izazivanje neugodnosti;

Projekat, odnosno rad radio stanica ni na koji način ne zagađuje vodu, vazduh i zemljište. Projekat proizvodi pojavu elektromagnetnog zračenja manjeg intenziteta i ograničenog dometa, a ne proizvodi buku i vibracije, nema toplotnih i hemijskih dejstava.

(d) rizik nastanka udesa, posebno u pogledu supstanci koje se koriste ili tehnika koje se primenjuju, u skladu sa propisima.

Ne postoji.

3. Lokacija projekta

Osetljivost životne sredine u datim geografskim oblastima koje mogu biti izložene štetnom uticaju projekata, a naročito u pogledu:

(a) postojećeg korišćenja zemljišta;

Zemljište na kome je realizovan Projekat usaglašeno je sa postojećom planskom dokumentacijom.

(b) relativnog obima, kvaliteta i regenerativnog kapaciteta prirodnih resursa u datom području;

Projekat ne troši i ne ugrožava prirodne resurse u datom području.

(v) apsorpcionog kapaciteta prirodne sredine, uz obraćanje posebne pažnje na močvare, priobalne zone, planinske i šumske oblasti, posebno zaštićena područja prirodna i kulturna dobra i gusto naseljene oblasti.

Nisu uočeni činioci prirodne sredine koji bi bili ugroženi ovim projektom.

4. Karakteristike mogućeg uticaja

Mogući značajni uticaji projekta, a naročito:

(a) obim uticaja (geografsko područje i brojnost stanovništva izloženog riziku);

Uticaj projekta je isključivo lokalnog karaktera. U dokumentu Tehnički opis dat je proračun zone nedozvoljenog zračenja.

(b) priroda prekograničnog uticaja;

Projekat nema prekogranični uticaj.

(v) **veličina i složenost** uticaja;

Uticaj projekta je emitovanje elektromagnetne emisije (elektromagnetnog polja) na teritoriji zone pokrivanja signalom, ali je najveći uticaj lokalnog karaktera.

Uticaj emitovanja radio stanica bežičnih komunikacija je okarakterisan kao mali uticaj na životnu sredinu u "Uredbi o kriterijumima za određivanje aktivnosti koje utiču na životnu sredinu i iznosima naknada" ("Sl. Glasnik RS", br. 30/2024).

(g) **verovatnoća** uticaja;

Ne predviđaju se događanja koja mogu da imaju uticaj.

(d) **trajanje, učestalost i verovatnoća ponavljanja** uticaja.

Ne predviđaju se događanja koja mogu da imaju uticaj.

U skladu sa Zakonom o proceni uticaja na životnu sredinu ("Službeni glasnik RS", br. 94/2024), zahtev o potrebi procene uticaja na životnu sredinu treba da sadrži i sledeće:

5. Prikaz glavnih alternativa koje su razmatrane

Projekat je planiran na lokaciji u skladu sa potrebama i zahtevima Kontrole letenja Srbije i Crne Gore. Odabir lokacija izvršen zajedno sa isporučiocem sistema korišćenjem softverski vršenih predikcija prekrivanja, a uzimajući u obzir brojne faktore kao što su: postojanje optičke vidljivosti između lokacije senzora i aerodromskih površina/volumena vazdušnog prostora od interesa, dostupnost objekta/stuba za smeštaj opreme, pristupačnost lokacije, dostupnost prateće (elektroenergetske i telekomunikacione) infrastrukture, postojanje sumnje na moguće ometanje sa drugom opremom i slično.

6. Opis činilaca životne sredine koji mogu biti izloženi uticaju

Činioci životne sredine kao što su stanovništvo, zemljište, voda, vazduh, flora i fauna izloženi su minimalnom uticaju elektromagnetnog zračenja čije su vrednosti polja značajno ispod dozvoljenih granica prema "Pravilniku o granicama izlaganja nejonizujućim zračenjem", tako da nema činioca koji mogu biti ugroženi predmetnim objektom.

7. Opis mogućih značajnih štetnih uticaja projekta na životnu sredinu

Ne postoje značajni štetni uticaji na životnu sredinu. Zaštita od nejonizujućeg zračenja je u Republici Srbiji uređena Zakonom o zaštiti od nejonizujućih zračenja. Ovim zakonom se, na najširoj osnovi i na sveobuhvatan način, uređuju načela, uslovi i mere zaštite zdravlja ljudi i životne sredine od štetnog dejstva nejonizujućih zračenja u korišćenju izvora nejonizujućih zračenja. U cilju utvrđivanja mogućih značajnih štetnih uticaja projekta na životnu sredinu, analizirana je lokalna zona oko izvora u kojoj mogu biti zastupljene najveće vrednosti intenziteta elektromagnetne emisije, a u okviru kojeg se može naći čovek. Lokalna zona radio stanice zavisi od tipa instalacije (instalacija antenskog sistema na stubu, objektu, unutar objekta).

8. Opis mera predviđenih u cilju sprečavanja, smanjenja i otklanjanja značajnih štetnih uticaja

Ne postoje značajni štetni uticaji na životnu sredinu. Investitor je dužan da sprovede sve uslove i mere koje propisuje Zakon o zaštiti na radu Republike Srbije.

KRATAK OPIS PROJEKTA

RB	Pitanje	DA/NE Kratak opis projekta?	Da li će to imati značajne posledice? DA/NE i zašto?
1.	Da li izvođenje, rad ili prestanak rada podrazumevaju aktivnosti koje će prouzrokovati fizičke promene na lokaciji (topografije, korišćenja zemljišta, izmenu vodnih tela)?	DA	NE
2.	Da li izvođenje ili rad projekta podrazumeva korišćenje prirodnih resursa kao što su zemljište, vode, materijali ili energija, posebno resursa koji nisu obnovljivi ili koji se teško obezbeđuju?	DA Koristi se električna energija	NE
3.	Da li projekat podrazumeva korišćenje, skladištenje, transport, rukovanje ili proizvodnju materija ili materijala koji mogu biti štetni po ljudsko zdravlje ili životnu sredinu ili koji mogu izazvati zabrinutost zbog postojećih ili potencijalnih rizika po ljudsko zdravlje?	NE	NE
4.	Da li će na projektu tokom izvođenja, rada ili po prestanku rada nastajati čvrsti otpad?	NE	NE
5.	Da li će na projektu dolaziti do ispuštanja zagađujućih materija ili bilo kakvih opasnih, otrovnih ili neprijatnih materija u vazduh?	NE	NE
6.	Da li će projekat prouzrokovati buku i vibracije, ispuštanje svetlosti, toplotne energije ili elektromagnetnog zračenja?	DA elektromagnetno zračenje	NE emisija EM zračenja je značajno ispod dozvoljenih granica prema "Pravilniku o granicama izlaganja nejonizujućim zračenjima" (SL glasnik RS br.16/2025)
7.	Da li projekat dovodi do rizika od kontaminacije zemljišta ili vode ispuštenim zagađujućim materijama na tlo ili u površinske ili podzemne vode?	NE	NE
8.	Da li će tokom izvođenja ili rada projekta postojati bilo kakav rizik od udesa koji može ugroziti ljudsko zdravlje ili životnu sredinu?	NE	NE
9.	Da li će projekat dovesti do socijalnih promena, na primer u demografskom smislu, tradicionalnom načinu života, zapošljavanju?	NE	NE
10.	Da li postoje bilo koji drugi faktori koje treba analizirati, kao što je razvoj koji će uslediti, koji bi mogli dovesti do posledica po životnu sredinu ili do kumulativnih uticaja sa drugim, postojećim ili planiranim aktivnostima na lokaciji?	NE	NE
11.	Da li ima područja na lokaciji ili u blizini lokacije, zaštićених po međunarodnim ili domaćim propisima zbog svojih ekoloških, pejzažnih, kulturnih ili drugih vrednosti, koja mogu biti zahvaćena uticajem projekta?	NE	NE
12.	Da li ima područja na lokaciji ili u blizini lokacije, važnih ili osetljivih zbog ekoloških razloga, na primer močvare, vodotoci ili druga vodna tela, planinska ili šumska područja, koja mogu biti zagađena izvođenjem projekta?	NE	NE
13.	Da li ima područja na lokaciji ili u blizini lokacije koja koriste zaštićene, važne ili osetljive vrste faune i flore, na primer za naseljavanje, leženje, odrastanje, odmaranje, prezimljavanje i migraciju, a koja mogu biti zagađene realizacijom projekta?	NE	NE
14.	Da li na lokaciji ili u blizini lokacije postoje površinske ili podzemne vode koje mogu biti zahvaćene uticajem projekta?	NE	NE
15.	Da li na lokaciji ili u blizini lokacije postoje područja ili prirodni oblici visoke ambijentalne vrednosti koji mogu biti zahvaćeni uticajem projekta?	NE	NE

16.	Da li na lokaciji ili u blizini lokacije postoje putni pravci ili objekti koji se koriste za rekreaciju ili drugi objekti koji mogu biti zahvaćeni uticajem projekta?	NE	NE
17.	Da li na lokaciji ili u blizini lokacije postoje transportni pravci koji mogu biti zagušeni ili koji prouzrokuju probleme po životnu sredinu, a koji mogu biti zahvaćeni uticajem projekta?	NE	NE
18.	Da li se projekat nalazi na lokaciji na kojoj će verovatno biti vidljiv velikom broju ljudi?	DA	NE
19.	Da li na lokaciji ili u blizini lokacije ima područja ili mesta od istorijskog ili kulturnog značaja koja mogu biti zahvaćena uticajem projekta?	NE	NE
20.	Da li se projekat nalazi na lokaciji u prethodnom nerazvijenom području koje će zbog toga pretrpeti gubitak zelenih površina?	NE	NE
21.	Da li se na lokaciji ili u blizini lokacije projekta koristi zemljište, na primer za kuće, vrtove, druge privatne namene, industrijske ili trgovačke aktivnosti, rekreaciju, kao javni otvoreni prostor, za javne objekte, poljoprivrednu proizvodnju, za šume, turizam, rudarske ili druge aktivnosti koje mogu biti zahvaćene uticajem projekta?	NE	NE
22.	Da li za lokaciju i za okolinu lokacije postoje planovi za buduće korišćenje zemljišta koje može biti zahvaćeno uticajem projekta?	NE	NE
23.	Da li na lokaciji ili u blizini lokacije postoje područja sa velikom gustinom naseljenosti ili izgrađenosti koja mogu biti zahvaćena uticajem projekta?	NE	NE
24.	Da li na lokaciji ili u blizini lokacije ima područja zauzetih specifičnim (osetljivim) korišćenjima zemljišta, na primer bolnice, škole, verski objekti, javni objekti koji mogu biti zahvaćeni uticajem projekta?	NE	NE
25.	Da li na lokaciji ili u blizini lokacije ima područja sa važnim, visoko kvalitetnim ili retkim resursima (na primer, podzemne vode, površinske vode, šume, poljoprivredna, ribolovna, lovna i druga područja, zaštićena prirodna dobra, mineralne sirovine i dr.) koja mogu biti zahvaćena uticajem projekta?	NE	NE
26.	Da li na lokaciji ili u blizini lokacije ima područja koja već trpe zagađenje ili štetu na životnoj sredini (na primer, gde su postojeći pravni normativi životne sredine pređeni) koja mogu biti zahvaćena uticajem projekta?	NE	NE
27.	Da li je lokacija projekta ugrožena zemljotresima, sleganjem zemljišta, klizištima, erozijom, poplavama ili povratnim klimatskim uslovima (na primer temperaturnim razlikama, maglom, jakim vetrovima) koje mogu dovesti do prouzrokovanja problema u životnoj sredini od strane projekta?	NE	NE

Rezime karakteristika projekta i njegove lokacije sa indikacijom potrebe za izradom studije o proceni uticaja na životnu sredinu:

Projekat budućeg Naprednog sistema za vođenje i kontrolu kretanja po [aerodromskim] površinama A-SMGCS (*Advanced Surface Movement Guidance and Control System*) sa pripadajućim senzorima za nadzor, nalaziće se na Aerodromu „Nikola Tesla“ u Beogradu.

Projekat će omogućiti efikasno vođenja saobraćaja uz održavanje nivoa bezbednosti na manevarskim površinama i na platformama, tamo gde ne postoji optička vidljivost, bez obzira na vremenske uslove, a naročito u periodima kada su na snazi operacije pri smanjenoj vidljivosti (LVP - *Low Visibility Procedures*).

Planirane radio stanice svojim radom ne zagađuju vazduh, vodu i zemljište, ne emituju buku, vibracije ni toplotu ali radom radio stanica dolazi do elektromagnetnog zračenja određenog nivoa i dometa.

U cilju utvrđivanja nivoa elektromagnetnog (EM) zračenja koja potiče od predmetnih radio stanica na lokaciji izvršen je proračun nivoa EM zračenja u lokalnoj zoni oko predmetnih izvora.

Na osnovu rezultata proračuna, može se zaključiti da su nivoi elektromagnetnog zračenja za sve tehnologije daleko **ispod granica** koje propisuje „Pravilniku o granicama izlaganja nejonizujućim zračenjima“ (*Sl. glasnik RS br. 16/2025*), a ukupni Faktor izloženosti **manji je od 1**.

Prema „Pravilniku o izvorima nejonizujućih zračenja od posebnog interesa, vrstama izvora, načinu i periodu njihovog ispitivanja“ (*Sl. glasnik RS br. 16/2025*), posmatrane radio stanice **NISU izvor od posebnog interesa**¹ (*Faktor izloženosti u zonama povećane osetljivosti ne prelazi 10% za pojedinačnu frekvenciju/opseg*).

Na osnovu izvršene procene i analize nivoa elektromagnetne emisije u lokalnoj zoni predmetnih radio stanica, može se izvesti zaključak da nije potrebno raditi Studiju o proceni uticaja posmatranih radio stanica na životnu sredinu.

PODNOŠILAC ZAHTEVA

(po ovlašćenju nosioca projekta)

 ASTELPROJEKT

ASTEL PROJEKT DOO

Bulevar Crvene armije 11v, 11070 Novi Beograd

MB: 17502468; PIB: 102933000

mob: 063/4640965;

e mail: milan.mitrovic@astel.rs

(potpis)

¹ Izvori nejonizujućih zračenja od posebnog interesa određeni su kao stacionarni i mobilni izvori elektromagnetskog polja čiji faktor izloženosti u zoni povećane osetljivosti prelazi 10% za pojedinačnu frekvenciju za visokofrekvencijsko VF zračenje.